

Γενικό Λύκειο (ΓΕ.Λ.)

Β' Λυκείου

«Δομή Ακολουθίας»

[Πηγή Εικόνας](#)

Ανδρέας Πλαγεράς

Δομή ακολουθίας

- Η **ακολουθιακή δομή εντολών** (σειριακών βημάτων) χρησιμοποιείται πρακτικά για την αντιμετώπιση απλών προβλημάτων, όπου είναι δεδομένη η σειρά εκτέλεσης ενός συνόλου ενεργειών.
- ❖ Ένα απλό παράδειγμα από την καθημερινή ζωή είναι η ακολουθία οδηγιών μίας συνταγής μαγειρικής με στόχο την κατασκευή ενός φαγητού.
- Τα βήματα και οι ποσότητες που πρέπει να ακολουθηθούν είναι συγκεκριμένα και οι **οδηγίες απόλυτα καθορισμένες και σαφείς**.
- ❖ Το παράδειγμα που ακολουθεί παρουσιάζει ένα απλό πρόβλημα που επιλύεται με σειριακή εκτέλεση εντολών.

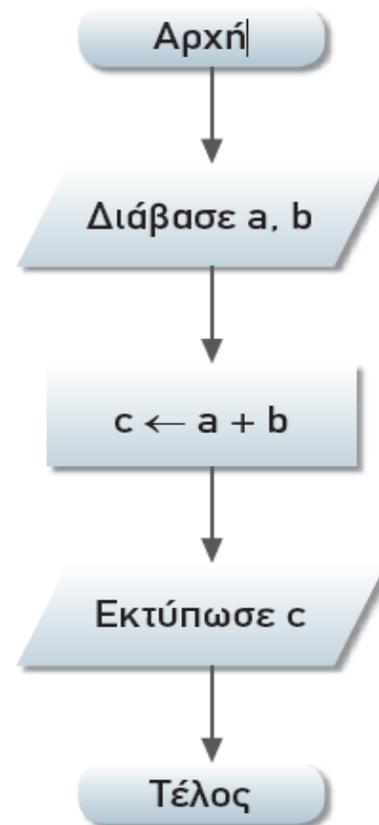
Οι ασκήσεις 1 έως 9 αφορούν τη δομή ακολουθίας.

Άσκηση 1 – Ανάγνωση και εκτύπωση αριθμών

- Να διαβασθούν δύο αριθμοί.
- Έπειτα, να υπολογισθεί και να εκτυπωθεί το άθροισμά τους.

Διάγραμμα ροής

Διάβασε = εκτελεστέα εντολή
Αλγόριθμος = δηλωτική εντολή

Εντολές (1 από 3)

- Ένας αλγόριθμος διατυπωμένος σε ψευδογλώσσα αρχίζει πάντα με τη λέξη **Αλγόριθμος** συνοδευόμενη με το όνομα του αλγορίθμου και τελειώνει με τη λέξη **Τέλος** συνοδευόμενη επίσης με το όνομα του αλγορίθμου.
- Η πρώτη ενέργεια που γίνεται είναι η εισαγωγή των δεδομένων. Αυτό επιτυγχάνεται με τη χρήση του ρήματος **Διαβάζω** σε προστακτική. Η λέξη **Διάβασε** συνοδεύεται με το **όνομα μίας ή περισσότερων μεταβλητών**, όπως η *a* και εννοείται ότι μετά την ολοκλήρωση της ενέργειας αυτής, η μεταβλητή *a* θα έχει λάβει κάποια αριθμητική τιμή ως περιεχόμενο.
- Κάθε λέξη της χρησιμοποιούμενης ψευδογλώσσας, που προσδιορίζει μια σαφή ενέργεια, θα αποκαλείται στο εξής **εντολή**. Όλες οι εντολές σε έναν αλγόριθμο αποτυπώνονται με διαφορετικό χρώμα από το όνομα του αλγορίθμου και τις διάφορες σταθερές και μεταβλητές.

Αλγόριθμος Άσκησης 1

- Από την εκφώνηση προκύπτει αμέσως ο επόμενος αλγόριθμος:

Αλγόριθμος Άσκηση_1

Διάβασε a

Διάβασε b

$c \leftarrow a + b$

Εκτύπωσε c

Τέλος Άσκηση_1

Εντολές (2 από 3)

- Μετά την ανάγνωση των τιμών των μεταβλητών a και b γίνεται ο **υπολογισμός του αθροίσματος με την εντολή: $c \leftarrow a + b$** . Η εντολή αυτή αποκαλείται εντολή **εκχώρησης τιμής**. Η γενική μορφή της είναι:

Μεταβλητή $\leftarrow$ Έκφραση

και η λειτουργία της είναι “γίνονται οι πράξεις στην έκφραση και το αποτέλεσμα αποδίδεται, μεταβιβάζεται, εκχωρείται στη μεταβλητή”. Στην εντολή αυτή χρησιμοποιείται το **αριστερό βέλος, προκειμένου να δείχνει τη φορά της εκχώρησης**.

- Ας σημειωθεί ότι δεν πρόκειται για εξίσωση, παρ’ όλο που σε κάποια βιβλία μπορεί να χρησιμοποιείται το σύμβολο ίσον “=” για τον ίδιο σκοπό. Ας σημειωθεί επίσης ότι οι διάφορες γλώσσες προγραμματισμού χρησιμοποιούν διάφορα σύμβολα για το σκοπό αυτό. Τέλος, **ο αλγόριθμος ολοκληρώνεται με την εντολή *Εκτύπωσε***, που αποτυπώνει το τελικό αποτέλεσμα στον εκτυπωτή/οθόνη. Η σύνταξη της εντολής αυτής είναι **ανάλογη με αυτή της *Διάβασε***. Εναλλακτικά μπορεί να χρησιμοποιηθεί και η εντολή ***Εμφάνισε***, που αποτυπώνει ένα αποτέλεσμα στην οθόνη.
- Στον προηγούμενο αλγόριθμο οι μεταβλητές a και b είναι τα δεδομένα που αποτελούν την **είσοδο**, ενώ η μεταβλητή c αντιπροσωπεύει το αποτέλεσμα, δηλαδή την **έξοδο** του αλγορίθμου. Επιπλέον, ο αλγόριθμος έχει απολύτως καθορισμένη την κάθε εντολή (**καθοριστικότητα**), τελειώνει μετά από συγκεκριμένο αριθμό βημάτων (**περατότητα**), ενώ κάθε εντολή του είναι ιδιαίτερα σαφής και απλή (**αποτελεσματικότητα**).

Άσκηση 2 – Μετατροπή από ψευδογλώσσα σε γλώσσα

- Δομή Ακολουθίας
- Να μετατρέψετε τον παρακάτω αλγόριθμο από ψευδογλώσσα σε ΓΛΩΣΣΑ:

Αλγόριθμος Άσκηση_2

Διάβασε x

$u \leftarrow x^2$

Εμφάνισε u, x

Τέλος Άσκηση_2

Απάντηση Άσκησης 2

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ A2

ΜΕΤΑΒΛΗΤΕΣ

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ: υ, χ

ΑΡΧΗ

ΔΙΑΒΑΣΕ χ

υ <- χ ^ 2

ΓΡΑΨΕ υ, χ

ΤΕΛΟΣ_ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Στην ψευδογλώσσα υπάρχουν οι εντολές εξόδου *Εμφάνισε*, *Εκτύπωσε* και *Γράψε*, ενώ στην ΓΛΩΣΣΑ χρησιμοποιούμε μόνο την εντολή *ΓΡΑΨΕ*.

Άσκηση 3

- Ένας παντρεμένος υπάλληλος έχει έναν βασικό μισθό.
- Παίρνει επιπλέον 35€ επίδομα γάμου και 20€ επίδομα για κάθε παιδί.
- Επί του βασικού μισθού έχει κρατήσεις 20% προς το ασφαλιστικό του ταμείο.
- Στο ποσό που απομένει μετά την αφαίρεση των ασφαλιστικών εισφορών γίνεται παρακράτηση 11% για προκαταβολή φόρου.
- **Να αναπτύξετε αλγόριθμο που να ρωτάει τον βασικό μισθό και τον αριθμό παιδιών και να εμφανίζει τις συνολικές ακαθάριστες αποδοχές, τις κρατήσεις και τέλος το καθαρό ποσό που θα εισπράξει ο υπάλληλος.**

Αλγόριθμος Άσκησης 3

Αλγόριθμος Αποδοχές

Δεδομένα // μισθός, παιδιά //

! έσοδα

επίδομα $\leftarrow 35 + \text{παιδιά} * 20$

ακαθάριστα $\leftarrow \text{μισθός} + \text{επίδομα}$

! έξοδα

ασφάλεια $\leftarrow \text{μισθός} * 0.2$

αποδοχέςΠροΦόρου $\leftarrow \text{ακαθάριστα} - \text{ασφάλεια}$

φόρος $\leftarrow \text{αποδοχέςΠροΦόρου} * 0.11$

! εκκαθάριση

καθαρά $\leftarrow \text{ακαθάριστα} - \text{ασφάλεια} - \text{φόρος}$

Εμφάνισε "Ακαθάριστος Μισθός : ",
ακαθάριστα

Εμφάνισε "Κρατήσεις : ", ασφάλεια +
φόρος

Εμφάνισε "Καθαρός μισθός : ", καθαρά

Τέλος Αποδοχές

Άσκηση 4 – Αντιμετάθεση

- Να διαβαστούν δύο πραγματικοί αριθμοί, οι οποίοι να εκχωρηθούν σε δύο μεταβλητές α και β .
- Στη συνέχεια να γίνει ανταλλαγή των τιμών τους.
- Να μην χρησιμοποιηθεί η ενσωματωμένη εντολή της ψευδογλώσσας.

Αλγόριθμος Άσκησης 4

Αλγόριθμος Αντιμετάθεση

Εκτύπωσε "Δώστε τον 1ο αριθμό (α) "

Διάβασε α

Εκτύπωσε "Δώστε τον 2ο αριθμό (β) "

Διάβασε β

προσ $\leftarrow$ α

α $\leftarrow$ β

β $\leftarrow$ προσ

Εκτύπωσε "α = ", α

Εκτύπωσε "β = ", β

Τέλος Αντιμετάθεση

! ο α κρατιέται σε προσωρινή θέση μνήμης

! τώρα μπορούμε να αλλάξουμε την τιμή του α

! το β πρέπει να πάρει την παλιά τιμή του α

Άσκηση 5 – Πόντοι σε σούπερ μάρκετ

- Ένα σούπερ μάρκετ κάνει προσφορές στους πελάτες του ανάλογα με τους πόντους που συγκεντρώνουν στις αγορές τους.
- Για κάθε 3€ αγορών ο πελάτης κερδίζει έναν πόντο.
- **Να γραφεί αλγόριθμος σε ψευδογλώσσα που να διαβάζει το ποσό των αγορών σε € (με δύο δεκαδικά) και να τυπώνει πόσοι πόντοι τού αναλογούν.**

❖ Παραδείγματα:

- ✓ αν δώσουμε 125.25 μας επιστρέφει 41,
- ✓ αν δώσουμε 56.23 μας επιστρέφει 18,
- ✓ αν δώσουμε 2.5 μας επιστρέφει 0.

Αλγόριθμος Άσκησης 5

Αλγόριθμος ΠόντοιΣούπερΜάρκετ

Εκτύπωσε "Ποιο είναι το ποσό των αγορών? "

Διάβασε ποσό

ποσό_ακέραιο $\leftarrow$ A_M(ποσό)

πόντοι $\leftarrow$ ποσό_ακέραιο div 3

! πόντοι $\leftarrow$ A_M(ποσό) div 3

! ακόμη καλύτερα σε μια γραμμή

Εκτύπωσε "οι πόντοι είναι ", πόντοι

Τέλος ΠόντοιΣούπερΜάρκετ

Άσκηση 6 – Σειριακοί υπολογισμοί

- Να γραφεί αλγόριθμος σε ψευδογλώσσα που να διαβάζει το ημερομίσθιο ενός εργάτη σε €, τις ημέρες του μήνα που δούλεψε καθώς και τις υπερωρίες του σε ώρες και να υπολογίζει τις ακαθάριστες αποδοχές του, τις κρατήσεις και τέλος τις καθαρές αποδοχές του μήνα.
- Οι υπερωρίες πληρώνονται με το 20% του ημερομισθίου και οι κρατήσεις του είναι 5% επί των συνολικών αποδοχών του.
- Παραδείγματα:
  - αν δώσουμε ημερομίσθιο 56€, ημέρες εργασίας 12 και υπερωρίες 9 ώρες, πρέπει να μας επιστρέψει: ακαθάριστες αποδοχές = 772,8€ , κρατήσεις = 38,64€ , καθαρές αποδοχές = 734,16€

Αλγόριθμος Άσκησης 6

Αλγόριθμος ΚαθαρέςΑποδοχές

Εκτύπωσε "Ποιο είναι το ημερομίσθιο ? "

Διάβασε ημερομίσθιο

Εκτύπωσε "Πόσες ημέρες εργασίας μέσα στον μήνα ? "

Διάβασε ημέρες

Εκτύπωσε "Πόσες υπερωρίες (ώρες) ; "

Διάβασε υπερωρίες

ακαθάριστα $\leftarrow$ (ημέρες + υπερωρίες*0.2) * ημερομίσθιο

!ακαθάριστα $\leftarrow$ ημέρες*ημερομίσθιο + υπερωρίες*0.2*ημερομίσθιο (*ΛΑΘΟΣ*)

κρατήσεις $\leftarrow$ 0.05*ακαθάριστα

καθαρά $\leftarrow$ ακαθάριστα - κρατήσεις

Εκτύπωσε "Οι ακαθάριστες αποδοχές είναι : ", ακαθάριστα

Εκτύπωσε "Οι κρατήσεις είναι : ", κρατήσεις

Εκτύπωσε "Οι καθαρές αποδοχές είναι : ", καθαρά

Τέλος ΚαθαρέςΑποδοχές

Άσκηση 7 – Στρογγυλοποίηση στο 100

- Να γραφεί αλγόριθμος σε ψευδογλώσσα που να διαβάζει έναν ακέραιο αριθμό και να τον στρογγυλοποιεί στα δύο τελευταία ψηφία του.

❖ Για παράδειγμα:

- ✓ αν δώσουμε 15732 μας δίνει 15700 ,
- ✓ αν δώσουμε 15784 μας δίνει 15800 ,
- ✓ αν δώσουμε 60 μας δίνει 100 ,
- ✓ αν δώσουμε 530 μας δίνει 500 ,
- ✓ αν δώσουμε 17 μας δίνει 0.

Αλγόριθμος Άσκησης 7

Αλγόριθμος Στρογγυλοποίησηστο100

Εμφάνισε "Δώστε έναν ακέραιο : "

Διάβασε ακερ

ακερ $\leftarrow$ ακερ + 50 ! προσθέτουμε 50 για την στρογγυλοποίηση

πραγμ $\leftarrow$ ακερ / 100 ! μετακινούμε την υποδιαστολή 2 θέσεις αριστερά

ακερ $\leftarrow$ A_M(πραγμ) ! κόβουμε τα δεκαδικά

ακερ $\leftarrow$ ακερ*100 ! ξαναγυρνάμε την υποδιαστολή στην θέση της

Εμφάνισε ακερ

!Εμφάνισε A_M((ακερ + 50)/100) * 100 ! ο αλγόριθμος σε μία γραμμή

Τέλος Στρογγυλοποίησηστο100

Άσκηση 8 – Εμφάνιση, Άθροισμα και Γινόμενο

- **Να γράψετε πρόγραμμα το οποίο να δέχεται έναν τριψήφιο και να εμφανίζει τα ψηφία του, το άθροισμα των ψηφίων του και το γινόμενό τους.**

Αλγόριθμος Άσκησης 8

Αλγόριθμος Άσκηση_8

Εμφάνισε "Εισάγετε έναν τριψήφιο αριθμό: "

Διάβασε αριθμός

Ψηφίο_1 = αριθμός / 100

Ψηφίο_2 = (αριθμός / 10) % 10

Ψηφίο_3 = αριθμός % 10

Εμφάνισε "Το πρώτο ψηφίο είναι:", Ψηφίο_1

Εμφάνισε "Το δεύτερο ψηφίο είναι:", Ψηφίο_2

Εμφάνισε "Το τρίτο ψηφίο είναι:", Ψηφίο_3

Άθροισμα = Ψηφίο_1 + Ψηφίο_2 + Ψηφίο_3

Εμφάνισε "Το άθροισμα των ψηφίων είναι:", Άθροισμα

Γινόμενο = Ψηφίο_1 * Ψηφίο_2 * Ψηφίο_3

Εμφάνισε "Το γινόμενο των ψηφίων είναι:", Γινόμενο

Άσκηση 9 – Εμφάνιση, Άθροισμα και Γινόμενο

- Να φτιάξετε πρόγραμμα σε ΓΛΩΣΣΑ το οποίο θα διαβάζει ένα ποσό (ΑΚΕΡΑΙΟΣ) σε Ευρώ και θα μας το αναλύει σε χαρτονομίσματα των 50, 20, και 10 ευρώ.
- Το υπόλοιπο ποσό να εμφανίζεται και αυτό.

Αλγόριθμος Άσκησης 9

Αλγόριθμος Άσκηση_9

Διάβασε ποσό

Αν ποσό < 10, τότε

Εμφάνισε "Το υπόλοιπο ποσό είναι:", ποσό

Αλλιώς

Αν ποσό >= 50, τότε

Αριθμός_50 = ποσό / 50

Εμφάνισε "Χαρτονομίσματα 50 ευρώ:",
Αριθμός_50

ποσό = ποσό % 50

Τέλος_Αν

Αν ποσό >= 20, τότε

Αριθμός_20 = ποσό / 20

Εμφάνισε "Χαρτονομίσματα 20 ευρώ:",
Αριθμός_20

ποσό = ποσό % 20

Τέλος_Αν

Αν ποσό >= 10, τότε

Αριθμός_10 = ποσό / 10

Εμφάνισε "Χαρτονομίσματα 10 ευρώ:",
Αριθμός_10

Τέλος_Αν

Εμφάνισε "Το υπόλοιπο ποσό είναι:", ποσό

Τέλος Άσκηση_9

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

Ανδρέας Πλαγεράς